

Załącznik do Uchwały Nr XII.3.2012
Rady Powiatu Żagańskiego
z dnia 16 lutego 2012 roku

POWIATOWY PROGRAM
Przeciwdziałania przemocy w
rodzinie i ochrony ofiar przemocy
w rodzinie na lata 2012 - 2015

OPRACOWANIE:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

w Żaganiu

SPIS TREŚCI

Wstęp

I. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

1. Przemoc w rodzinie

II. Przemoc w rodzinie w dokumentach prawnych

1. Dokumenty międzynarodowe

2. Podstawy prawne w Polsce

3. Inne dokumenty

4. Pomoc dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej

III. Formy przeciwdziałania przemocy w rodzinie

IV. Formy wsparcia realizowane w Powiecie Żagańskim

V. Cele programu

VI. Obszary działań

VII. Adresaci programu

VIII. Przewidywane efekty realizacji programu

IX. Realizatorzy programu

X. Monitorowanie i ewaluacja programu.

Wstęp

Przemoc w rodzinie od wielu lat uważana jest za istotny problem społeczny. Ofiarami przemocy są zarówno kobiety, dzieci jak i osoby starsze oraz niepełnosprawne. Osoby, które długotrwanie doznają przemocy ze strony innych, z czasem dostosowują się do roli ofiary. Wstyd, poczucie niezrozumienia oraz zagrożenia powodują, że ludzie niechętnie przyznają się do przemocy wewnątrz rodziny, jednakże jest to zjawisko coraz częściej ujawniane. Dotyczy ono wszystkich osób niezależnie od warunków społeczno – ekonomicznych oraz jest obserwowalne we wszystkich grupach społecznych, bez względu na poziom wykształcenia czy też sytuację materialną. Długotrwałe stosowanie przemocy wobec ofiary powoduje u niej powstanie niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresję oraz wszelkie choroby związane ze stresem. Na te konsekwencje szczególnie narażone są dzieci. Doznawanie lub bycie świadkiem przemocy przez dzieci prowadzi do nieodwracalnych skutków, które mogą objawić się dopiero w życiu dorosłym.

Dom rodzinny powinien być postrzegany jako środowisko pełne miłości i opieki. Jednakże dla wielu ludzi jest ono miejscem terroru i cierpienia, zagrożenia, poniżania, rozpacz i lęku. Coraz częściej słyszy się o przemocy dorosłych wobec siebie i małoletnich dzieci, które nie mogą czuć się bezpiecznie w domu rodzinnym. Bardzo ważne jest, aby uzmysłowić sobie powagę problemu, jakim jest stosowanie przemocy wobec najbliższych, a zwłaszcza wobec dzieci. Rodzina kształtuje osobowość, system wartości i styl życia każdego człowieka. Dbanie o odpowiednie relacje wewnątrz rodzinne, ochronę dóbr osobistych, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa jest także zadaniem państwa, dlatego też niezbędne jest objęcie pomocą i wsparciem ofiar przemocy, a także podjęcie stanowczych działań wobec sprawców, by przemoc się nie powtarzała.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucje pomocy społecznej funkcjonują na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) oraz ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887 ze zm.).

Politykę społeczną realizują organy administracji rządowej i samorządowej, w tym na poziomie powiatu starostowie. Jednym z głównych celów pomocy społecznej jest wsparcie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie – w miarę

możliwości – do ich życiowego usamodzielnienia i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym także przemocą w rodzinie.

Do zadań własnych powiatu należy m.in. tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie.

Szczegółowe zasady organizowania pomocy dziecku i rodzinie określone zostały w w/w ustawach.

Rodzinie która ma trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dziecku z tej rodziny udziela się pomocy, szczególnie w formie:

- Konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- terapii rodzinnej rozumianej jako działania psychologiczne, pedagogiczne i socjologiczne, mające na celu przywrócenie zdolności do wypełniania jej zadań,
- mediacji,
- usług, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- zapewnienia dzieciom opieki i wychowania poza rodziną.

I. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

1. Przemoc domowa

Przemoc domowa w rodzinie od wielu lat w krajach Europy Zachodniej jest traktowana jako ważny problem społeczny. Na przestrzeni kilkunastu lat powstało wiele dokumentów organizacji międzynarodowych, które zalecają krajom członkowskim Unii Europejskiej podjęcie zmian prawa i praktyki w celu skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udzielania pomocy ofiarom przemocy i skutecznych oddziaływań na sprawców przemocy. Mimo, iż przemoc w rodzinie jest często problemem ciężkim do zdiagnozowania, to zdaniem specjalistów rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia natychmiastowo szerokiego oraz dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Jego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego wszystkich osób. Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety, dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne.

Działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych powinny dążyć do znacznego zmniejszenia rozmiarów przemocy rodzinnej oraz efektywnie zająć się

pomaganiem ofiarom. W pomaganie ofiarom przemocy domowej zaangażowanych jest wielu profesjonalistów i wolontariuszy, organizacji pozarządowych i specjalistycznych instytucji. Nie jest to łatwe zadanie, chociażby ze względu na to, iż środowisko rodzinne jest i powinno być skutecznie chronione przed ingerencjami z zewnątrz. Zajmowanie się przemocą domową wymaga zarówno wnikliwego rozumienia złożoności zjawisk występujących w życiu rodzinnym, jak i szczególnej troski i rozwagi w trakcie interwencji. Często przejawy przemocy domowej są spektakularne i nie mamy żadnych wątpliwości w jej rozpoznawaniu. Potrzebne jest jednak określenie praktycznych kryteriów wskazujących na obecność przemocy w bardziej złożonych przypadkach.

Według roboczej definicji, przyjmowanej przez polskich specjalistów, przemoc domowa to:

- działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym,
- z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi sił lub władzy,
- godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie (fizyczne czy psychiczne),
- powodujące u nich szkody lub cierpienie.

W przemocy domowej najbardziej istotna jest demonstracja i wykorzystanie siły lub władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny. Na przemoc w rodzinie można spojrzeć z perspektywy prawnej, moralnej, psychologicznej i społecznej.

Z punktu widzenia prawa przemoc w rodzinie to przestępstwo, którego odmiany określone są w różnych kodeksach i odpowiednio karane. Najczęściej stosowany artykuł 184 kodeksu karnego (w nowym k.k. art. 207*) dotyczy znęcania się fizycznego lub moralnego nad członkiem rodziny i przewiduje karę pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 5 lat.

Perspektywa moralna pokazuje, że dokonywanie przemocy to krzywdzenie słabszego i jest złem moralnym. Sprawca powinien podlegać sankcjom własnego sumienia i potępieniu ze strony innych ludzi. Moralna ocena przemocy powinna powstrzymywać sprawców i motywować świadków do pomagania.

Psychologiczne spojrzenie na przemoc domową zwraca naszą uwagę na cierpienie i bezradność ofiary, odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne sterujące przemocą oraz

złożone procesy interakcji między sprawcą i ofiarą. Psychologiczne zrozumienie przemocy odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu ofiarom w wyzwaniu się od przemocy i w naprawianiu szkód jakie poczyniła w ich życiu.

Z perspektywy społecznej widać czynniki zawarte w obyczajach i postawach, które mogą sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać. Z drugiej strony w przeciwdziałanie przemocy mogą angażować się znaczące siły społeczne i mogą one wywierać wpływ na stan spraw publicznych. Przykładem tego jest rozwój ruchu feministycznego w USA i w innych krajach, który z pomagania bitym kobietom uczynił potężne narzędzie walki także o inne prawa kobiet.

Trudno oszacować dokładnie rozmiary przemocy domowej w Polsce. Każdego roku do sądu zgłaszanych jest zaledwie kilkanaście tysięcy spraw o znęcanie się nad rodziną, ale policja w tym czasie rejestruje około miliona tzw. "awantur w rodzinie", do których jest wzywana. Kilkanaście procent dorosłych kobiet podaje w badaniach, że zostały uderzone przez męża, a czterdzieści procent kobiet uważa, że sprawienie lania dziecku jest zwykłą metodą wychowawczą.

II. Przemoc w rodzinie w dokumentach prawnych

1. Dokumenty międzynarodowe

Przemoc w rodzinie ujmowana w kontekście łamania praw człowieka, jako ważnego problemu społecznego, znalazła odzwierciedlenie w wielu dokumentach międzynarodowych, zalecających podejmowanie wszelkich niezbędnych działań w celu eliminacji przemocy i ochrony ofiar. Należą do nich:

- Deklaracja o eliminacji przemocy wobec kobiet z 1993 roku,
- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z 2000 roku,
- Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie obecnej sytuacji oraz przyszłych działań w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet (2004/2220(INI)),
- Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie przemocy domowej wobec kobiet (2006/C 110/15).

2. Podstawy prawne w Polsce

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie swe uwarunkowania prawne ma przede wszystkim w **ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. r.**

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) oraz Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Inne akty prawne niezbędne do realizacji Programu to:

- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59 ze zm.),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Postępowania Karnego (Dz. U. z 1997 r., Nr 89 poz. 555 ze zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.).

3. Inne dokumenty

Dokumentami określającymi opcje poszczególnych dziedzin życia powiatu, w tym społecznego, mającymi bezpośredni i pośredni wpływ na rozwiązywanie problemów społecznych są:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Żagańskiego na lata 2011-2018,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Żagańskiego do 2015 roku,
- Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Żagańskiego wraz z wieloletnim planem inwestycyjnym na lata 2008-2015
- Program Wsparcia Osób Niepełnosprawnych Powiatu Żagańskiego na lata 2005 – 2013
- Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2005 - 2013

Zgodnie z art. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zadania przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

Do zadań powiatu należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do

dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej;

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

4. Pomoc dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Podstawą prawną działań związanych z pomocą dla osób będących w kryzysie jest:

- ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.);
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym. (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz.1592 ze zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz.U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 ze zm.)
- ustawa z dnia z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 ze zm.);
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. 2002 r. Nr 7 poz. 58 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180 poz. 1493 ze zm.).

III. Formy przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Ważnym jest, aby pamiętać, że każdy człowiek bez względu na płeć, wiek, stan zdrowia, pochodzenie, czy wyznanie ma prawo do godnych warunków życia, poszanowania własnej osoby, indywidualności, do realizowania się w życiu osobistym, społecznym i zawodowym. Nikt nie musi być idealny, każdy ma prawo do błędów. W przypadku braku

możliwości lub nieumiejętności rozwiązania problemu z wykorzystaniem potencjału własnego ma prawo zwrócić się o adekwatną pomoc.

Instytucjami oferującymi pomoc oraz wsparcie są:

➤ **Ośrodek Interwencji Kryzysowej**

Ośrodki interwencji kryzysowej o wielu specjalizacjach udzielają pomocy w różnorodnych sytuacjach, od kryzysów normatywnych do ostrych kryzysów sytuacyjnych, takich jak próba samobójcza, śmierć bliskiej osoby, czy zdrada. Szczególne zadania stają przed ośrodkami interwencji kryzysowej w dużych aglomeracjach miejskich, gdzie często dochodzi do groźnych wypadków komunikacyjnych, rabunków, kradzieży, gwałtów, zabójstw; gdzie problemy wynikają z biedy, narkomanii, alkoholizmu, bezdomności, a ofiary tych wydarzeń stają się klientami tych ośrodków.

Zazwyczaj ośrodki interwencji kryzysowej prowadzą miejsca hostelowe dla ofiar przemocy w rodzinie.

➤ **Poradnictwo specjalistyczne**

Celem funkcjonowania poradnictwa jest niesienie pomocy osobom doznającym przemocy, poszkodowanym w wyniku zdarzeń losowych, znajdujących się w sytuacjach kryzysu. W skład poradnictwa specjalistycznego wchodzi: poradnictwo, prawne, psychologiczne, pedagogiczne i rodzinne. W ramach konsultacji prawnych prawnik udziela wszelkich porad i informacji, m.in. z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów, prawa cywilnego.

Konsultacje psychologiczne obejmują doradztwo, wsparcie, poradnictwo indywidualne i rodzinne oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów życiowych.

Zazwyczaj świadczenia poradnictwa specjalistycznego odbywają się w Punktach Interwencji Kryzysowej.

➤ **Interdyscyplinarne zespoły ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

W skład zespołów interdyscyplinarnych, wchodzi przygotowani do skutecznego zajmowania się problematyką przemocy specjaliści z szerokiego obszaru problemu przemocy. Zadaniem takiego zespołu jest:

- kompleksowe zajmowanie się rodzinami, w których dochodzi do przemocy,
- monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, poinformowanie o tym odpowiednich służb,
- zbieranie i przekazywanie informacji na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie,

- gromadzenie informacji na temat miejsc, osób i możliwości udzielania pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie tworzenia nowych miejsc pomocy dla osób krzywdzonych,
- wspieranie już istniejących placówek,
- inicjowanie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy – organizowanie szkoleń, konferencji itp.

Należy podkreślić, iż najlepsze efekty przynosi interdyscyplinarność w podejściu do przeciwdziałania przemocy domowej. Warto dopilnować, aby w skład wspomnianego zespołu weszli przedstawiciele różnych służb, którzy mogliby udzielić kompleksowej pomocy wszystkim członkom rodziny.

IV. Instytucje pomocowe w omawianym temacie w Powiecie Żagańskim

Na terenie powiatu żagańskiego pomocą w zakresie uzależnień i współuzależnień oraz przemocą domową zajmuje się szereg instytucji i grup wsparcia:

- Komenda Powiatowa Policji dysponuje tzw: „Niebieskim pokojem”.
- Punkt informacyjno – konsultacyjny przeciwdziałania przemocy w rodzinie przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żaganiu
- Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Terapeutyczny „PROFIL”.
- Rodzinna Poradnia Specjalistyczna przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu
- Wincentyńskie Centrum Pomocy Rodzinie przy parafii NSPJ w Iłowej
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Statystyki dotyczące przemocy w rodzinie-dane lokalne

Na podstawie danych uzyskanych od Komendy Powiatowej Policji w Żaganiu, interwencja domowa policji w powiecie przedstawia się następująco:

Tabela 1. Interwencje domowe policji-statystyki

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010
Ogółem	2167	2388	2127	2164
W tym: z powodu przemocy domowej	230	216	160	289
W mieście	132	110	104	114
Na wsi	98	106	56	47
Pokrzywdzeni w wyniku przemocy domowej ogółem	358	367	299	289
W tym: kobiety	242	228	174	165
Mężczyźni	22	44	25	26
Dzieci	90	95	100	98
Sprawcy przemocy domowej-ogółem	231	218	160	161
W tym: mężczyźni	227	213	155	159
Kobiety	4	5	5	2
Pod wpływem alkoholu	213	190	134	136
Informację przekazane do instytucji pomocowych w ramach procedury „Niebieska Karta”- ogółem	255	256	231	173
W tym: do ośrodków pomocy społecznej	170	200	181	118
Do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	41	37	33	32
Do organizacji pozarządowych	1	2	2	4
Do innych instytucji	43	17	15	19

Na terenie powiatu osoby z problemem alkoholowym i ich rodziny mogą uzyskać pomoc terapeutyczną w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej - Ośrodek Terapeutyczny „PROFIL” w Żaganiu . Jednostka zatrudnia wielu specjalistów z różnych dziedzin pomagających w zmaganiach z chorobą i nałogiem. Poradnia prowadzi zajęcia

zarówno dla osób uzależnionych jak i współuzależnionych. Wiele osób zostało skierowanych do Ośrodka na podstawie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu.

Tabela 2. Powody przyznania pomocy społecznej w powiecie żagańskim w latach 2008 i 2009

Powód trudnej sytuacji życiowej	2008		2009	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Przemoc w rodzinie	13	46	36	117
Alkoholizm	232	483	278	538
Narkomania	12	19	11	15

Z przedstawionych danych wynika, iż największą grupę świadczeniobiorców stanowią rodziny borykające się z problemem alkoholowym. Biorąc pod uwagę fakt, że alkoholizm jest ściśle związany z występowaniem różnych form przemocy w rodzinach, liczba rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej, a korzystających z pomocy społecznej może być znacznie wyższa.

Na terenie powiatu żagańskiego działa pięć Gminnych Komisji do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które realizują zadania w oparciu o gminny program profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych. Gminna Komisja pomaga osobom uzależnionym od alkoholu poprzez: prowadzenie z nimi rozmów interwencyjnych (których efektem może być leczenie odwykowe), kieruje wnioski do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku podjęcia leczenia w systemie zamkniętym.

Od 2005 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu prowadzi poradnictwo rodzinne i specjalistyczne w ramach Rodzinnej Poradni Specjalistycznej. Obecnie w ramach Rodzinnej Poradni Specjalistycznej zatrudnionych jest pięciu specjalistów (3 psychologów, jeden kurator zawodowy i jeden instruktor terapii uzależnień), którzy udzielają porad w ciągu tygodnia w godzinach popołudniowych. podczas wyznaczonych dyżurów. Zakres pomocy

jest bardzo szeroki i obejmuje różnorakie problemy np. ostre kryzysy sytuacyjne, kryzysy społeczne i rodzinne (przemoc w rodzinie, uzależnienia, kryzysy małżeńskie).

V. Cele programu

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania i cele programu mają przyczynić się do ograniczenia skali problemu i skutków przemocy domowej. Bardzo ważne w tym przypadku jest podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych postaw i zachowań.

Cele szczegółowe:

1. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie

- organizacja konferencji i spotkań na temat przemocy w rodzinie
- podjęcie działań propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich.
- promowanie i wdrażanie metod wychowawczych bez użycia przemocy
- tworzenie materiałów informacyjnych zawierających informację na temat skutków stosowania przemocy

2. Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

-organizacja szkoleń, konferencji na temat przyczyn i skutków stosowania przemocy w rodzinie dla następujących jednostek:

- Policji
- sądów
- służb społecznych
- nauczycieli i pedagogów
- wolontariuszy

3. Działania w zakresie udzielenia pomocy osobom dotkniętym przemocą

- rozwój instytucji wspierających ofiary przemocy w rodzinie
- udzielanie pomocy psychologiczno-prawnej osobom doświadczającym przemocy
- stworzenie i udostępnianie informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach kryzysowych

- prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
- objęcie specjalistyczną pomocą dzieci doświadczających przemocy w rodzinie

4. Oddziaływanie na sprawców przemocy poprzez realizację programu

korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy.

- realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc
- zmotywowanie sprawców przemocy do wykonywania dobrowolnych prac społecznie-użytecznych na rzecz instytucji udzielających pomocy potrzebującym.
- monitorowanie osób biorących udział w programach korekcyjno-edukacyjnych w okresie 3-letnim.

5. Podniesienie kompetencji kadr zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

- organizacja szkoleń i konferencji podnoszących kompetencje kadr
- prowadzenie grup wsparcia dla osób pracujących zarówno z ofiarami przemocy jak i sprawcami.

VI. Obszary działań

Cele działań i przewidywane efekty realizacji odnoszą się do obszarów:

- **profilaktyki** – promowanie wartości rodzinnych, rozwijanie umiejętności interpersonalnych;
- **edukacji** – przekazywanie wiedzy na temat zjawiska przemocy, skutków i przyczyn przemocy, informowanie o możliwych formach pomocy;
- **interwencji** – przerwanie przemocy, ochrona ofiar, izolacja i oddziaływanie na sprawców;
- **wspierania** – objęcie ofiar przemocy opieką psychologiczną, prawną i socjalną.

VII. Adresaci programu:

Program skierowany jest do:

- osób wobec których stosowana jest przemoc w rodzinie:
 - dzieci
 - współmałżonków lub partnerów pozostających w nieformalnych związkach
 - osób niepełnosprawnych
 - osób starszych

- osób stosujących przemoc w rodzinie
- świadków przemocy w rodzinie
- instytucji zajmujących się pomocą rodzinie
- władz lokalnych, organizacji pozarządowych, służb społecznych pracujących na rzecz rodziny.

VIII. Przewidywane efekty realizacji programu.

- Zmniejszenie rozmiarów przemocy w rodzinie
- Zmiana postaw społeczeństwa wobec zjawiska przemocy w rodzinie
- Spadek liczby przypadków stosowania przemocy w rodzinie
- Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
- Zmniejszanie skutków przemocy w rodzinie
- Poprawa dostępu do informacji

IX. Realizatorzy programu

Wszelkie działania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy powinny być prowadzone we wszystkich jednostkach na terenie powiatu, które w ramach swoich działań zajmują się ochroną, czy też wsparciem rodziny i jej członków. Ważne jest aby nawiązać współpracę między osobami i instytucjami zajmującymi się rodziną..

Realizatorami Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Powiecie Żagańskim są:

- Starostwo Powiatowe w Żaganiu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu,
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu żagańskiego,
- Policja,
- Sąd,
- Prokuratura,
- Placówki oświatowe,
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziny,
- Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Poradnie leczenia uzależnień..

X. Monitorowanie i ewaluacja programu

Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie podlega monitorowaniu. Poszczególne jednostki są odpowiedzialne za zbieranie danych oraz sporządzenie i sprawozdań z podjętych działań.

W oparciu o zebrane dane przeprowadzana będzie ewaluacja programu . Ma ona na celu dostarczyć informacji, czy cele programu są właściwie realizowane , czy wybrane sposoby realizacji programu przynoszą zamierzone korzyści.